

periode og derefter en Regnperiode. For at disse Arbejder virkelig skulde have nogen Betydning for vort Samfund, havde det været rigtigere, at vi paa et tidligere Tidspunkt havde haft dette Lovforslag fremme. Og den Fordel, der bydes dem, der gør Brug af Loven, er ikke meget stor. Kommunerne kan garantere for et Laan, og der kan gives Lempelser med Hensyn til Tinglæsning og Stempling; men vedkommende, der faar en saadan kommunal Garanti for et Laan, skal til Gengæld derfor forpligte sig til at afdrage dette Laan i Løbet af 10 Aar og dernæst give Kommunen Ret til Udpantning af Renter og Afdrag. Jeg tror ikke, at disse Betingelser er meget lokkende for dem, der skal udføre Grundforbedringsarbejde.

Selvfølger kan Loven gøre nogen Gavn; jeg kunde tænke mig, at en hel Del af de mindre Landbrugere ønskede at benytte Loven til at optage Laan til Drænrør; derimod vilde de selvfølger udføre den største Del af Arbejdet selv. Men jeg er ikke klar over, om der gives Kommunerne Tilladelse til at laane til Indkøb af Drænrør, hvis paagældende Ejer selv udfører Arbejdet med at lægge dem. Men hvis Loven ikke indeholder en saadan Bemyndigelse, vil det sige, at Loven har meget lidt Betydning for det mindre Landbrug i Danmark. Det er givet, at det mindre Landbrug i væsentlig Grad selv vil udføre det Arbejde, der er forbundet med en saadan Dræning. Gaar vi til de større Landbrug, er Forholdet vel nok det, at hvis det er større Arbejder, det drejer sig om — Arbejder, der i Virkeligheden har Betydning med Hensyn til Arbejdsløshedsspørgsmaalet —, vil de Ejendomsbesiddere og Grundejere, der ved egen Hjælp kan fremskaffe de nødvendige Midler, gøre det; og kun de vil henvende sig til Kommunerne om kommunal Garanti, som ikke kan fremskaffe det nødvendige Laan paa andre Vilkaar. Men det vil igen sige, at en stor Del af dem, der henvender sig til Sogneraadene, er Folk, der har købt deres Gaarde under Krigskonjunkturer, maaske til saa høje Priser, at før disse Laan er endeligt tilbagebetalt, er Priserne paa deres Ejendomme i Handel og Vandel betydeligt under det, som de har givet for de paagældende Ejendomme.

Derfor er jeg ikke enig med det ærede Medlem Hr. Westergaard og det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø Amt) i den Betragtning, at Samfundet ingen Risiko løber ved Gennemførelsen af dette Lovforslag. Det forekommer mig, at saavel Sogneraad som Staten løber nogen Risiko

ved at give disse Garantier. Sogneraadene kan være ret vanskeligt stillet, naar de skal til at skønne over, hvilken af Sognets Beboere der kan faa en saadan kommunal Garanti, og hvem der ikke kan faa den. Vi maa huske paa, at Sogneraadene faar Eneret til at bestemme ved simpelt Flertal, hvem der kan komme i Betragtning. Jeg har intet imod, at Forholdet bliver saaledes som her foreslaaet; men jeg vil dog paa-pege, at det godt kan medføre noget Tab saavel for Kommune som for Stat. Naar det ærede Medlem Hr. Westergaard udtalte, at han havde Erfaring for, at disse Garantier ikke medførte Risiko for dem, der havde ydet Garantierne, er dertil at sige, at hidindtil har vi været inde i en Konjunktur-stigning her i Danmark; men vi har ganske sikkert toppet, og vi er ved at gaa ned ad med Konjunkturerne, og det gælder ogsaa med Hensyn til Landejendomme.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø Amt) ankede over Bestemmelserne i § 4; jeg maa sige, at ogsaa jeg finder disse Bestemmelser baade overflødige og uklare. Jeg forstaaer § 4 saaledes, at saafremt der i en Kommune udføres Grundforbedringsarbejde, og vedkommende Lodsejer bliver enig med Arbejderne om, at de skal have en Dagløn af f. Eks. 7 Kr. 40 Ø., hvilket er i Overensstemmelse med den Henstilling, der er givet fra Udvalget til Sogneraadet med Hensyn til de løse Arbejders Betaling, og denne Dagløn anerkendes af Sogneraadet, vil de, som nægter at tage Arbejdet, ikke kunne faa Understøttelse af Hjælpekassen i Henhold til Bestemmelserne om Arbejdsløhedsunderstøttelse. Og saafremt en Nabokommune approberer en anden Overenskomst, hvorefter Arbejderne skal modtage en Dagløn af 5 Kr. 90 Ø., hvilket er i Overensstemmelse med Udvalgets Henstilling til Sogneraadet om Dagløn for faste Arbejdere, har Paragraffen den samme Virkning med Hensyn til Retten til at hæve den nævnte Understøttelse for dem, der nægter at modtage saadant Arbejde. Disse Ting viser, at Arbejderne kan blive forskelligt stillet i de forskellige Kommuner. Dertil kommer tillige, at det, saa vidt jeg kan forstaa, kun er de Grundforbedringsarbejder, for hvilke der ydes Kommunegaranti for Laanet, der overhovedet kommer i Betragtning, naar Talen er om at miste Retten til Arbejdsløhedsunderstøttelse gennem Hjælpekasserne. Jeg kan derfor fuldt ud tiltræde det ærede Medlem Hr. H. P. Hansens (Sorø Amt) Udtalelse om, at denne Paragraf er overflødig og uklar og uden Skade kunde fjernes fra